

**Powiatowa
Biblioteka
Publiczna
w Łędzinach**

Łędziny, 9.06.2025 r.

PBP.2025.17

Zarząd Powiatu
Bieruńsko-Łędzińskiego
ul. Św. Kingi 1
43-155 Bieruń

PISMO PRZEWODNIE

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łędzinach przedkłada w załączniku materiały na Komisję Rewizyjną, która odbędzie się 16.06.2025 r.

Z poważaniem

Dyrektor
Powiatowej Biblioteki Publicznej
w Łędzinach

mgr Małgorzata Janota

Załączniki:

- organizacja i funkcjonowanie PBP w Łędzinach,
- prezentacja multimedialna.

ul. Łędzińska 24

dyrektor@biblioteka.powiat.pl

+32 708 03 19

www.biblioteka.powiat.pl

43-140 Łędziny

wypożyczalnia@biblioteka.powiat.pl

+32 708 03 18

www.bibliotekasbl.dobrybip.pl

ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE POWIATOWEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŁĘDZINACH

1. Organizacja Biblioteki

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łędzinach działa na mocy Uchwały Rady Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku (Dz.U. woj. Śl. z 2020 r. poz. 8262). Wpisana do rejestru Instytucji Kultury pod nr 1/2021 z dniem 1 stycznia 2021 roku. Siedziba Biblioteki mieści się w budynku Powiatowego Centrum Usług Społeczno-Gospodarczych w Łędzinach, przy ul. Łędzińskiej 24.

Swoim zasięgiem merytorycznym obejmuje samorządowe biblioteki publiczne:

- Miejska Biblioteka Publiczna nr 1 i 2 w Bieruniu,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Chełmie Śląskim,
- Biblioteka Miejska w Imielinie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Łędzinach.

W Powiatowej Bibliotece zatrudnionych jest 4 osoby (3,5 etatu):

- Dyrektor (1 etat),
- Główna Księgowa (1/2 etatu),
- Instruktor powiatowy (1/4 etatu),
- Kierownik ds. opracowania i digitalizacji zbiorów (3/4 etatu),
- Bibliotekarz (1 etat).

2. Działalność

Podstawową działalnością statutową Biblioteki jest gromadzenie zbiorów o charakterze regionalnym, zachowanie dorobku piśmienniczego i wydawniczego Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego, opracowanie i udostępnianie tych zbiorów. Gromadzone są również publikacje dotyczące Śląska. Zadaniem statutowym Biblioteki jest również gromadzenie dokumentów życia społecznego. Ze względu na multimedialny charakter naszej instytucji, zakupywane są audiobooki ale także zbiory specjalne, takie jak filmy, opery, operetki, balet oraz książki interaktywne.

Od 2025 roku Biblioteka poszerzyła swoją ofertę o e-booki. Budujemy własne bazy zbiorów on-line. Dla swoich czytelników Biblioteka wykupiła dostęp do baz czytelniczych Legimi i Empik Go. W swoich zbiorach Biblioteka posiada pokaźny zbiór gier planszowych.

Biblioteka dostosowana jest do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. W Bibliotece można wypożyczyć odtwarzacze książek „Czytak 4” oraz otrzymać dostęp do bazy audiobooków.

Dzięki zintegrowanemu systemowi zarządzania biblioteką SOWA Biblioteka ma zdalny zapis czytelników, powiadomienia mailowe, dostęp do baz ebooków, zdalny dostęp do katalogów elektronicznych.

W swojej ofercie posiada także wypożyczanie czytelnikom czytników do ebooków i odtwarzaczy DVD blu-ray 4K.

Usługi jakie oferuje Biblioteka już dzisiaj to m.in.:

- wypożyczanie książek anglojęzycznych, książek regionalnych, audiobooków, filmów na płytach DVD i Blu-ray, muzyki, gier planszowych,
- wypożyczanie czytników do e-booków,
- wypożyczanie sprzętu do odtwarzania płyt DVD i Blu-ray,
- dostęp do baz Legimi i Empik Go,
- dokumentowanie poprzez nagrywanie i fotografowanie wydarzeń Powiatu Bieruńsko-Lędzkiego i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łędzinach,
- przeprowadzanie wywiadów z ważnymi osobistościami z naszego powiatu,
- nieodpłatny dostęp do Internetu i komputerów,
- spotkania autorskie,
- konkursy wiedzy, czytelnicze i plastyczne,
- wyjazdy do teatru, opery, operetki,
- wyjazdy związane ze zwiedzaniem miast i obiektów zabytkowych,
- warsztaty i lekcje biblioteczne dla dzieci,
- lekcje o tematyce regionalnej.

3. Gromadzenie zbiorów

W 2024 roku zgromadzono :

- 252 audiobooki,
- 154 regionalia wraz z literaturą związaną ze Śląskiem,
- 213 filmów,
- 19 gier planszowych,
- 58 książek obcojęzycznych,
- 12 książek interaktywnych,
- 116 zdigitalizowanych zdjęć historycznych i 2 kroniki.

W 2025 roku:

- 56 audiobooki
- 122 regionalia
- filmy
- 25 gier planszowych
- 33 książki obcojęzyczne
- książki interaktywne
- zdigitalizowane DŹS-y
- 82 e-booki (nowa usługa)

W sumie:

1940
1044
785
177
876
48
116
82

4. Promocja czytelnictwa

Spotkania autorskie

2024

- Janem Śmiłowskim, laureatem nagrody „Clemensa” – „Malowane z serca”,

- Urszulą Klyczką, emerytowaną nauczycielką plastyki, łędzińskiej szkoły podstawowej – „Malowane kawą”,
- Wiktoorem Kokotem ps. „Sęp”, prof. Edwardem Długajczykiem i pracownikiem IPN Adrianem Ramsem - „Tajne Harcerstwo Krajowe. Szeregi Wolności w Łędzinach”,
- Franciszkiem Moskwą, laureatem Nagrody Clemens Pro Cultura AD 2023, znanym muzykiem, śpiewakiem, regionalistą, społecznikiem,
- Alojzym Lyską, bohaterem książki „Śląskiem wiedziony - opowieść biograficzna” oraz autorem dr Krystianem Węgrzynkiem,
- Wojciechem Czechem, byłym wojewodą katowickim w latach 1990-1994, Honorowym Obywatel Bierunia, który wygłosił wykład historyczny „Rozbiory Górnego Śląska i jego granice”,
- Oskarem Mandłą z wykładem historycznym „Fryderyk Wielki i kartofle”.

2025

- „Kolarstwo-sposób na życie” spotkanie z Anetą Lamik i Helmutem Szewczykiem,
- Z okazji obchodów 80 rocznicy Tragedii Górnos Śląskiej odbyło się 5 spotkań z Oskarem Mandłą w bibliotekach samorządowych naszego powiatu. Tematami poruszonymi w wykładach były „Warunki egzystencji w sowieckiej niewoli w kontekście tragedii górnośląskiej” oraz „Zgoda – obóz w Świętochłowicach”,
- W PBP w Łędzinach gościliśmy Pana Piotra Knapczyka z Muzeum Miejskiego (w organizacji) w Bieruniu z wykładem „Tragedia Górnos Śląska”,
- Spotkanie z Gabrielą Kańtor – „O pałacu śląskiego Kopciuszka w Kopicach”.

Dla dzieci

2024 / 2025

- Spotkanie noworoczne,
- Świąteczne zwyczaje – warsztaty,
- Książka najlepszym przyjacielem,
- Światowy Dzień Książki z Przedszkolakami,
- Warsztaty z języka angielskiego – prowadzenie Dagmara Kajzar,
- Egzotyczne zwierzęta w Bibliotece – Wiersze Tuwima i Brzechwy,
- Poznajmy się z Albikiem – zapoznanie z książką interaktywną,
- Wesołe oblicza książki,
- Barbórka Górnicze Święto – konkurs plastyczny,
- Spotkania z Tradycją (dla dzieci SP nr 2 z Chełmu Śląskiego) z Panią Ingrid Biolik i Józefem Wisiorkiem. Nasi goście zapoznali dzieci z gwarą śląską oraz pokazali śląskie stroje regionalne ziemi pszczyńskiej. Dzieci mogły przymierzyć stroje, dowiedzieć się czym jest jakła, galanda czy kiecka,
- Poznaj strój górnika – spotkanie z emerytowanym górnikiem Ireneuszem Kokosińskim,
- W ramach „Dnia Śląskiego” obchodzonego w SP nr 14 w Tychach, nasza Biblioteka gościła uczniów z tej szkoły. Tym razem gościem w Bibliotece był

UTOPIEC czyli Pan Sławomir Rosowski.

- W ramach swojej działalności Biblioteka odwiedziła podopiecznych z Centrum Usług Społecznych. Tym razem wraz z naszym gościem, Panem Józefem Wisiorkiem, gawędziarzem, członkiem chóru kościelnego w Chełmie Śląskim, podczas wspólnego kolędowania spędziliśmy miło czas z naszymi seniorami.

Spotkania z miłośnikami historii

- Klub Turystyczno-Historyczny im. Bogusława Żogały,
- Klub Miłośników Historii z prof. Edwardem Długajczykiem i dr Grzegorzem Sztolерem.

Wyjazdy

- W 2024 roku organizowano wyjazd integracyjny dla mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzkiego. Tym razem był to wyjazd do Bolesławca i Gorlitz. W sierpniu br. planowany jest wyjazd integracyjny mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzkiego do Zielonej Góry i Legnicy.
- W maju br. odbył się wyjazd do Opery Krakowskiej na operę „Cyrulik Sewilski”.

Współpraca ze Stowarzyszeniem

- Od 2025 roku w naszej Bibliotece można zakupić książki wydawane przez Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego Śląska i Małopolski.

5. Szkolenia i współpraca z Bibliotekami

W ramach działalności statutowej Powiatowa Biblioteka Publiczna współpracuje z bibliotekami samorządowymi a także bibliotekami szkolnymi szczebla powiatowego. Nasi bibliotekarze spotkali się na spotkaniu noworocznym, na którym omawiano nowelizację ustawy z dn. 13 maja o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

W tym roku głównym tematem spotkania noworocznego w naszej Bibliotece były obchody 80-tej rocznicy Tragedii Górnośląskiej.

Z okazji Powiatowego Dnia Bibliotekarza odbył się wyjazd studyjny do Żywieckiej Biblioteki Samorządowej. A w maju br. Biblioteka Miejska w Imielinie zaprosiła biblioteki samorządowe na wizytę studyjną do swojej siedziby i podzieliła się z nami swoimi sukcesami i doświadczeniami.

Oprócz tej współpracy nasza Biblioteka współpracuje z bibliotekami ościennymi województwa śląskiego: MOKSiR w Chełmku, MBP w Kętach, Publiczna Biblioteka w Zatorze. W ramach tej współpracy w kwietniu 2025 roku Powiatową Bibliotekę Publiczną w Łędzinach odwiedzili Dyrektorzy z Bibliotek w Bojszowach, Kętach, Zatorze, Chełmku, Grojcu, Brzeszczach, Libiążu i Piekarach Śląskich.

6. Środki zewnętrzne

Dla naszej Biblioteki dużym sukcesem i wydarzeniem było pozyskanie środków zewnętrznych na dwa projekty: „Szłapcugiem bez gruba” oraz

„Performance bajkowy. W poszukiwaniu instrumentów – podróż do świata muzyki i tańca”

„Szłapcugiyim bez gruba” to projekt dofinansowany ze środków MKiDN, w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Kultura – Interwencje. Edycja 2024. Projekt składał się z czterech wydarzeń: dwóch wyjść plenerowych, po miejscach i obiektach byłej kopalni „Piast”, wykładu prof. Ryszarda Kaczmarka „Od Matyldy do Szybów Piasta . Historia pierwszej kopalni w Łędzianach” oraz wystawy „Piast w retrospekcji – od Matyldy do Szybów Piasta”. Kuratorem wystawy była Pani dr Joanna Knapik.

„Performance bajkowy. W poszukiwaniu instrumentów – podróż do świata muzyki i tańca”, to muzyczna przygoda w bajkowym świecie, w którym królowały instrumenty, muzyka, taniec i śpiew. Inicjatorem projektu był Pan prof. Wacław Golonka. Środki na to wydarzenie pozyskano z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, sfinansowanego przez Unię Europejską. NextGenerationEU. Jednostką wspierającą był Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

Jak co roku Biblioteka pozyskała środki na zakup nowości wydawniczych z MKiDN w ramach programu Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych NPRCz 2.0, które przeznaczono w całości na częściowy zakup dostępu do bazy e-booków Legimi.

W **2025** roku Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łędzinach pozyskała środki zewnętrzne na trzy projekty:

- „Tkając mosty – Gerhart Hauptmann w śląskim dialogu literackim.

Osią projektu jest dramat „Tkacze” G. Hauptmanna w nowym, dwujęzycznym wydaniu w tłumaczeniu Mirosława Syniawy pt.: „Tkocze”. Zaplanowane zostały 2 wykłady historyczne, spotkanie autorskie, wycieczka Śladami Hauptmanna oraz wyjazd na spektakl „Tkocze” do Teatru Śląskiego.

- „ Mikrohistorie na wyciągnięcie ręki: Biblioteka jako opiekun lokalnej pamięci

Głównym celem projektu jest wyposażenie bibliotekarzy z powiatu bieruńsko-łędzkiego oraz powiatów ościennych w kompetencje niezbędne do tworzenia archiwów społecznych. Projekt obejmuje cykl warsztatów, które przeprowadzą uczestników krok po kroku przez zagadnienia związane z założeniem i funkcjonowaniem archiwum społecznego, metodologię badań, analizę i interpretację źródeł mówionych, sposoby udostępniania zasobów i twórczego ich opracowywania.

- 24 Festiwal Jesień Organowa w Powiecie Bieruńsko-Łędzkim

Festiwal Jesień Organowa odbywa się rokrocznie od 2000 roku i jest sztandarowym wydarzeniem muzycznym powiatu, doskonale znanym całej lokalnej społeczności. W roku 2025 odbędzie 24 już edycja Festiwalu i potrwa od 14 września do 26 października.

7. Finansowanie

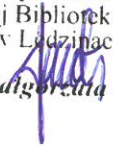
2024

• Dotacja Organizatora	474.000 zł
• Dotacja MKiDN	5.000 zł

- Dotacja z NCK 24.000 zł
- Dotacja z NIMiT 65.000 zł
- Środki własne 23.346,25 zł

2025

- Dotacja Organizatora 635.000 zł
- Dotacja MKiDN 28.000 zł
- Partnerstwo dla Książki 15.840 zł
- Dotacja NIMiT 81.504 zł
- Środki własne 15.657,30 zł

Dyrektor
Powiatowej Biblioteki Publicznej
w Łódzinach

mgr Małgorzata Janota